

Sygn. akt VIII U 2360/15

UZASADNIENIE

W dniu 2 września 2015 roku P. W. złożył skargę o wznowienie postępowania o wysokość emerytury zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 marca 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12. W uzasadnieniu skarżący nie wskazał podstawy prawnej, z której wywodzi swoje roszczenie. Podniósł, że przedmiotowe postępowanie toczyło się bez jego udziału oraz że powinno być toczyć się przed Sądem Okręgowym w Suwałkach.

/skarga – k. 2 – 3, koperta – k.4/

W odpowiedzi na skargę organ rentowy wniósł o jej odrzucenie na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. Wskazał, że podnoszone przez skarżącego zarzuty nie znajdują podstaw w przepisach dotyczących skargi o wznowienie postępowania.

/odpowiedź na skargę – k. 6 – 6 verte/

Pismem procesowym z dnia 5 listopada 2015 roku, w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu, P. W. podał jako podstawę prawną skargi art. 401 pkt 2 k.p.c., podnosząc, że w powołanej sprawie był pozbawiony możliwości działania, ponieważ nie został powiadomiony o terminie rozprawy. Skarżący podał również, że o podstawach wznowienia dowiedział się z pisma Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 sierpnia 2015 roku informującego, że w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12 zapadł już prawomocny wyrok.

/pismo procesowe – k. 10/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

/e-protokół z dnia 15 lutego 2016 roku – 00:00:48 – 00:07:38 – płyta – k. 17, e-protokół z dnia 25 kwietnia 2016 roku – 00:05:11 – 00:07:07 – płyta – k. 34, e-protokół z dnia 14 września 2016 roku – 00:01:36 – 00:03:01 – płyta – k. 47/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 18 kwietnia 2012 roku – znak (...) /20 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił P. W. wysokość emerytury.

/decyzja – k. 237 akt ZUS/

P. W. złożył odwołanie od ww. decyzji wniósł P. W. podnosząc, że uważa ją za krzywdzącą i nie zgadza się z ustaloną przez organ rentowy wysokością emerytury. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

/odwołanie – k.2-3, odpowiedź na odwołanie – k.7-7verte akt VIII U 2871/12/

Postanowieniem z dnia 4 września 2012 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12 Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S. jako właściwemu do jej rozpoznania, uzasadniając to faktem zamieszkiwania wnioskodawcy w S..

/postanowienie wraz z uzasadnieniem – k. 9 - 11 akta VIII U 2871/12/

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł organ rentowy, wnosząc o jego uchylenie.

/zażalenie – k.13 -13 verte akt VIII U 2871/12//

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2012 roku wydanym w sprawie o sygn. akt III AUz 275/12 Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu – Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi, wskazując, że zgodnie z art. 461 § 2² k.p.c. w sprawach, w których ubezpieczony zamieszkały na terytorium RP otrzymuje świadczenie wypłacane przez wyznaczoną przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jednostkę organizacyjną, właściwy jest Sąd, w którego okręgu siedzibę ma organ rentowy.

/postanowienie wraz z uzasadnieniem – k. 23 – 25 verte akt VIII U 2871/12/

Wyrokiem z dnia 11 marca 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12 Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 18 kwietnia 2012 roku – znak (...) /20.

/wyrok – k. 34 załączonych akt VIII U 2871/12/

Zarówno w niniejszym postępowaniu jak i w postępowaniu o sygn. akt VIII U 2871/12 P. W. wskazał jako adres zamieszkania ulicę (...)

w S.. Wnioskodawca mieszka tam nieprzerwanie od grudnia 2009 roku. Mieszka w bloku, gdzie każde mieszkanie ma wyodrębnioną skrzynkę pocztową.

/okoliczności bezsporne; a nadto: skarga – k. 2 – 3, zeznanie wnioskodawcy – e-protokół z dnia 14 września 2016 roku – 00:04:44 – 00:16:22 – płyta – k. 47/

Ostatnim postanowieniem tutejszego Sądu wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12, jakie odebrał wnioskodawca, było postanowienie o przekazaniu sprawy do Sądu Okręgowego w Suwałkach. Wnioskodawca był zadowolony z treści tego rozstrzygnięcia

z uwagi na swoje miejsce zamieszkania. K. przebywał w szpitalu w 2011 roku. Nie przypomina sobie, czy przebywał w szpitalu w 2012 roku. Często wyjeżdża do przyjaciółki

w G. oraz do córki w Hiszpanii. Ze względu na chorobę przebywał przez 2 miesiące w szpitalu w M. w 2016 roku.

/zeznanie wnioskodawcy – e-protokół z dnia 14 września 2016 roku – 00:04:44 – 00:16:22 – płyta – k. 47/

Wnioskodawca mieszka w bloku, gdzie każdy lokal ma przyporządkowaną skrzynkę pocztową. Często po powrocie z wyjazdów lub ze szpitala znajdował w skrzynce wiele awiz,

z których wynikało, że termin do odbioru korespondencji już minął. Po kilku latach od złożenia odwołania udał się do Sądu Okręgowego w Suwałkach, by dowiedzieć się o stan sprawy. Wtedy uzyskał informację, że przed tym sądem nie toczy się żadna sprawa z jego udziałem. Napisał zatem do Sądu Okręgowego w Łodzi. W odpowiedzi dowiedział się o treści prawomocnego już wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12.

/zeznanie wnioskodawcy – e-protokół z dnia 14 września 2016 roku – 00:04:44 – 00:16:22 – płyta – k. 47/

Wnioskodawca nie upoważniał nikogo do odbioru korespondencji. Liczył, że o wyniku postępowania dowie się drogą nieformalną od znajomych pracujących w Sądzie Okręgowym w Suwałkach.

/zeznanie wnioskodawcy – e-protokół z dnia 14 września 2016 roku – 00:16:22 – 00:18:04 – płyta – k. 47/

W dniu 2 września 2015 roku P. W. złożył skargę o wznowienie postępowania o wysokość emerytury zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi VIII Wydziału i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 marca 2013

roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12, podnosząc że w powołanej sprawie był pozbawiony możliwości działania, ponieważ nie został powiadomiony o terminie rozprawy.

/skarga – k. 2 – 3 w zw. z pismem procesowym – k. 10/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, w załączonych aktach sprawy o sygn. akt VIII U 2871/12, z których dowód Sąd dopuścił wydanym na rozprawie postanowieniem z dnia 14 września 2016 roku oraz w aktach ZUS.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem, stosownie do art. 399 § 1 k.p.c, polega na ponownym rozpoznaniu sprawy, jeżeli spełnione zostaną przesłanki przewidziane w ustawie. Wymogiem formalnym wznowienia postępowania jest wniesienie skargi przez uprawnioną do tego osobę w przepisany prawem terminie w oparciu o ustawową podstawę.

Podstawy wznowienia zostały wymienione enumeratywnie w przepisach art. 401 k.p.c., art. 401¹ k.p.c. oraz art. 403 k.p.c. Termin do wniesienia skargi, zgodnie z art. 407 § 1 k.p.c., wynosi trzy miesiące i liczy się go od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możności działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należyście reprezentowana (art. 408 k.p.c.).

W niniejszej sprawie P. W. jako podstawę wznowienia podał art. 401 pkt 2 k.p.c., podnosząc że w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12 był pozbawiony możliwości działania, ponieważ nie został powiadomiony o terminie rozprawy.

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. W ramach postępowania wstępnego przed sądem na posiedzeniu niejawnym badane jest wniesienie skargi w terminie (wynikającym z przepisów art. 407 i 408), dopuszczalność skargi (ze względu na zaskarżone orzeczenie) i oparcie jej na ustawowej podstawie.

Jednocześnie w orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401 - 404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi; taka skarga jako nie oparta na ustawowej podstawie wznowienia podlega odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 grudnia 2015 roku, sygn. V CZ 76/15, LEX nr 1996846).

Sąd może zatem odrzucić skargę o wznowienie postępowania na podstawie art. 410 § 1 k.p.c., jeżeli wskazana w skardze podstawa wznowienia nie występuje. Jest to jednak możliwe jedynie wtedy, gdy nie zachodzą w tym względzie żadne wątpliwości.

W przeciwnym razie Sąd, na podstawie art. 410 § 2 k.p.c. powinien zażądać od skarżącego uprawdopodobnienia okoliczności stanowiących o dopuszczalności wznowienia (tak też Sąd Najwyższy m. in. w postanowieniu z dnia 6 kwietnia 2016 roku, sygn. akt IV CZ 8/16, LEX nr 2044494, w postanowieniu z dnia 4 marca 2016 roku, sygn. akt I CZ 134/15, LEX nr 2020487 oraz w postanowieniu z dnia 10 grudnia 2015 roku, sygn. akt V CZ 76/15, LEX nr 1996846).

W toku postępowania skarżący przyznał, że często wyjeżdża, ale nie upoważnia nikogo do odbioru korespondencji. Zadowolony z treści rozstrzygnięcia zawartego

w postanowieniu z dnia 4 września 2012 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12 przez Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

o przekazaniu sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Suwałkach, wnioskodawca nie wziął pod uwagę możliwości zmiany tego orzeczenia przez sąd II instancji. Przyznał również, że nie podejmował dalszej korespondencji oraz mimo, że znajdował w skrzynce awiza nie sprawdzał kto jest jej nadawcą. Zeznał, że liczył, że o wyniku postępowania dowie się drogą nieformalną od znajomych pracujących w Sądzie Okręgowym w Suwałkach.

Podkreślić należy w tym miejscu, że od strony należycie dbającej o swoje interesy można wymagać, aby odbierała korespondencję oraz interesowała się sprawą, która znalazła się w sądzie z jej inicjatywy, na skutek wniesionego odwołania od decyzji organu rentowego. Nawet gdyby przyjąć, że P. W. mógł pozostawać w subiektywnym przekonaniu, że sprawa trafiła do Sądu Okręgowego w Suwałkach, to trudno zrozumieć, czemu zaczął interesować się sprawą po upływie niemal 3 lat od doręczenia ww. postanowienia oraz czemu wiedząc, że toczy się w jego sprawie postępowanie ignorował znajduwane w skrzynce pocztowej awiza. Nie istnieje przy tym żadna obiektywna okoliczność usprawiedliwiająca zachowanie wnioskodawcy.

Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 maja 2016 roku, w sprawie o sygn. akt IV CZ 25/16 (LEX nr 2051036) sąd oceniając, czy skarga jest oparta na ustawowej podstawie wznowienia ma ustalić, „czy podana w skardze podstawa jest w ogóle przewidziana w ustawie i czy powołane przez skarżącego okoliczności faktyczne mogą zostać zakwalifikowane w sposób abstrakcyjny pod którąkolwiek z podstaw przewidzianych

w ustawie, tj. czy wypełniają hipotezę którejkolwiek z norm opisujących ustawowe znamiona podstawy wznowienia”. Sąd dokonując tej oceny bierze pod uwagę treść twierdzeń skarżącego, nie weryfikując ich prawdziwości. „Zakładając prawdziwość tych twierdzeń sąd sprawdza, czy mogłyby dokonać ich subsumcji pod hipotezę którejkolwiek z przewidzianych

w ustawie podstaw wznowienia, co wiąże się z istotą rzeczy z koniecznością dokonania wykładni hipotezy norm opisujących ustawowe podstawy wznowienia”.

P. W. podał jako podstawę prawną roszczenia art. 401 pkt 2 k.p.c., podnosząc, że w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12 był pozbawiony możliwości działania, ponieważ nie został powiadomiony o terminie rozprawy. Jednak jak wprost wynika z jego twierdzeń podnoszonych w skardze oraz zeznań złożonych w toku niniejszego postępowania wskazana przez niego podstawa prawna nie zachodzi.

Zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

Zdaniem Sądu nie ma żadnych wątpliwości, że podnoszona podstawa nie zachodzi. Wnioskodawca miał zdolność sądową i procesową i w żaden sposób nie został pozbawiony możliwości działania. Sąd prawidłowo informował go o toczącym się postępowaniu, doręczając wydawane orzeczenia pod wskazany przez wnioskodawcę adres. Nieuczestniczenie przez P. W. w sprawie o sygn. akt VIII U 2871/12 wynikało jedynie z jego niefrasobliwości, braku należytej dbałości o swoje interesy w procesie oraz nieusprawiedliwionym przekonaniu, że postępowanie będzie toczyło się zgodnie z jego oczekiwaniami.

W świetle tych rozważań uznać należy, że skarga nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia i jako taka podlega odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

Dalsza ocena skargi z punktu widzenia jej wniesienia w przepisany terminie oraz dopuszczalności jest w tym stanie rzeczy bezprzedmiotowa.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji postanowienia.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu przez adw. A. Ś. Sąd orzekł na podstawie § 12 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. 2013, poz. 461) w brzmieniu zmienionym § 1 pkt 3b Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1079), podwyższając tak ustaloną kwotę (180,00 zł) zgodnie z § 2 ust. 3 powołanego Rozporządzenia o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach, tj. o 23 %, czyli o 41,40 zł.

Sąd przyznał zatem i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Ł. na rzecz adwokata A. Ś. kwotę 221,40 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej P. W. z urzędu.

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

12 października 2016 roku